

השבועון המצויר לאינפורמציה

חובב נליקטור 8, תל-אביב (ליד האיטורן "א ה ל") ת.ד. 138, מ.ל. (זמני) 66785 מען למברקים: "עולמפרים" משרד המערכת בירושלים חובב דוד המלך (יוליאן), מ.ל. מ.ש.ר.ד. ה.ס.ע.ד. משרד המערכת בחיפה: רחוב החלוצ 45, חדר 11, טלפון 4661 (4-6 אח"צ)

העורך הראשי: אורי אבנרי ראש המערכת: ש.ל.ז.ם כהן

עורך הכיתוב: דוב איתן הכתב הראשי: אהרון דולב

עורך התבנית: דוש הצלם הראשי: סאול גולדמן

עורכי מדורים:

מיכאל אלמו, יחיאל בשן, ניצה נבי, איתמר עילם.

משתתפים קבועים:

פרנצה גרובנר, רפאל חיים, אופקר טאובר, פיליס מיארי יצחק לבני, צבי שש.

ראש-משרד, ירושלים:

דוד רובינגר ראש משרד, חיפה: נתן ריבון

סופרי-חוקי:

דינאל גילן, נביראל גרין, שמואל מירון.

המ"ל: העולם הזה בע"מ, דפוס ישראל, תל-אביב

מכתבים

חיבוק אויב?

...היה לי עניין רב בקריאת המשאל על בעיות המזרה התיכונ.

אבא אבן, ושינגטון למען האמת, אתם לפעמים מדהימים אותו — פשוט אני יכול להבין אתכם. עמדתכם בבעיות הסכסוך האנלימצי אינה מתקבלת בשום פנים על הדעת. המראה של אדם המנסה לחבק אויב השונא אותו אינו מושך ביותר אפילו אם מדובר באמריקאים. או אף באמריקאים. אולם מה שבאמת פגע בי היה דבר שכמעט הרס את אמוני בחוש ההומור שלכם (זהו, יא חכוב, כאב לוי) טיפולכם הרציני בהעלמו של אחד הבוסים השמאליים שלכם באחת הארצות שאהם כה אוהבים לכותב, דרמטליקה עממית. מה שדווש שלכם היה יכול לעשות מזה!

זונדר סקולניק, ניו-יורק יש לי הערה אחת להעיר בקשר לדברי אותו פקיד ממשלתי נבוה שאמר כי חשוב יותר לרכוש את ידידותה של צרפת מאשר לעזור לערבי מוניסיה במאבקם לעצמאות (העולם הזה 781). זוהי, לדעתי, עמדה קצת-רואי. כי במקום או במאורח הישיר צרפת את בעותיה עם העולם הערבי, ואז לא תהיה צריכה את אינטרסיה ישראלית מבורת ירידות הערבים. ישראל תהיה, בסופו של דבר, המוסמדת.

לא מיץ עגבניות

זה כמה שבועות החלטתי לקצץ בתקציבי — ויהיה לי כבאב על העולם הזה. אך שוב נתפתי על לקרוא את הרפורטזיה על המסע לנב (העולם הזה 759) ועתה הוספתי 200 פרופט להקציבי השבועי. ישעיהו נבון, תל-אביב

...סיפור אנושי פשוט, בלי התברכות... אהתר לוי, רמת-גן

...נזעזע ללב. סיפור שציער אותי שאיני עוד בן עשרים... אליהו שפירא, תל-אביב

...ניתנה הפקודה לזו — אחרונה הנמלים אינם יכולים לעבור... ואחם עוד פנינים לומר שזה מסע עם דם אצלנו בליווי הרויח הונכנו אהרת — כמעט קשים העסקנו את הנפל על הנב והמשכנו קרימה. אבל שם, חכוב, היו גברים... לגיונר (לשעבר) תל-אביב

וגם נמלים... מה תעשו אם חבר מערכת יצא למסע של 1000 ק"מ? שמואל אלטשטיין, חדרה

נפרסם סיפור בהמשכים.

...והתשובה הניצחת לכל אלה הטוענים שלנוער אין עוד דם!

דויד ראל, ירושלים

כשנפצעו שני משתתפי הטיוול, נול נוזל אדמדם. הוא לא היה מיץ עגבניות.

החברה השלישית

בשם כמה חברה אני רוצה להביע דעה בקשר לבעיית מצוית חברה שעורך העורך (העולם הזה 757) והיא שאין העולם הזה יכול לעזור לבני ה-18-19. היות ואין בנות תל-אביב מסכמות לצאת ולבלות עם חברה שאין הסרומה מצוית בכיסם, אלא רק עם בנים כמו נוער הזהב שאפשר לנצלם.

משה כהן, תל-אביב

מאת הם הצעירים והצעירות שפשוט אין להם חיי חברה. ואם ישנה "חברה", היא מסופקני אף אפשר לקרוא כך לשלש-ארבעה צעירים. כאלה ישנם למאות. צעירים וצעירות אלה יש להפגישם במועדון אל-פלמנטי, בימות העולם הזה.

חיים יעקובי, יפו

צודקת המערכת שאין ברצונה להספיד משרד שרדכים, אך כהלוצי יוזמה, בכל הבעיות שנת עברנו לאחר קום מדינה, שומה עליכם לגלות גם בשמח זה עמדה מקורית.

נצורו כעין שתי חברות — החברה האחת מור כבת בעיקר מנוער הרחוב והקפה ומעולם התח

במה עיני

נהגים סבלניים

באחת הסימטות הצרות של מאה שני רים, ירושלים, זנקו שתי מוניות אחת לקראת השנייה. הנהגים שלא רצו ל"וותר אחד לרעהו ול"תת לו לעבור נקטו בתכטיי השנייה. אחד מהם הוציא סיגריה, החל לעשן, גם השני הוציא סיגריה, החל לעשן אף הוא.

הנהג הראשון התישב במוניתו בנחת, התחיל לקרוא עתון. גם השני לא עבר. ידו בצלחה, הוציא ספר עבה ולקע סבו. לפתע צפרה המונית הראשונה. נהג המונית השנייה הרים את עיניו ופנה בסאלה לחברו למקצוע ולמסמה: "מה קרה לך? החלטת לחתור?" "חס ושלום!" השיב הנהג קורא הע-תון, "רק דציתי לבקש מתן את הספר אחרי שתטי לקרוא אותו!" "הקורא שמואל ברשביצקי, ירושלים, מאה שערים, חברת שיץ 78, זוכה בפרס של 1. ל"י (בלתי חיתור).

תו, והשנייה מנוער הזהב ומתמיהים להיות אינלסקטואלים, סובלים ושוניצרים. אך רוב הנוער הבניוני העולר פשתי החברות גם יחד ואשר איננו שם את הדנש על קודיום ועל "הברה עליזה", אך גם על קריולרים וכל הכבוד בחומרות, רוצה לנכח חברה שאיננה צריכה לחיות מושתתת על קערונות ופינים קבועים אלא על רצון הדי, היכרות, החיות ובעיות מוהמפות.

ש. גוטשטיין, פתח-תקוה

...בעיה זו לא מהיום היא. כל אותן המפלגות יצירות הגלות שוב אינן מתאימות לנו, והיו כאלה שיפשו לתת פתרונות לשאלה זו, כל אחד לפי דרכו, אלא שרובו יצורו מים חיים, עסקים שחשכו להבנות על-ידי הנוער ומחם שנוצרו על-ידי הנוער ולמען הנוער, אלא שלא הצליחו לחרוג ממצעם ולהספיד לתנועת נוער (כנענים, תנועתו של שייב, לפיד, לכו — ועוד רבים).

אורי ארגון, תל-אביב

רביבה על רופאים

ברור בהחלט שאי אפשר לתת לרופא צעיר לעבוד לבדו מבלי שיעבור תחילה השתלמות. אך מה לעשות אם הרופאים העובדים 10-15 שנים בישובים בנילי ובקמק, מבקשים העברה העירה, בעקבה שהניע תור הצעירים לטבול קצת? אפשר היה להשרר חלק לא קטן של רופאים צעירים כדי לאפשר להם להשתלב, לולא הרופאים המנוינים לא היו משתמטים מהשרות במעברות ובבשפים. אך הרופאים אלה חבל להספיד כמה לירות עליו בות. הפתרון לשאלת הרפואה בארץ הוא: קבלת כמה עשרות רופאים ומומחים מחוץ לארץ.

לכס, עורכי העולם הזה: אל תתנו שהוקנים ירכבו על הצעירים!

בת הגליל

אם לא תהיה הרכיבה נוחה, יבקשו מן הסתם כלי רכב אחר.

יקה מרוגז

מרוכב כמו עיני הוא פשוט כאב לעיניים. השבוע עברתם את הנבול. סיפורכם על הוקת המנצל את התאבדות ארוסות כדי לחסוך פנת הליה (העולם הזה 758) הוא הסריטעם, בלתי עובדתי, משולל בסיס, אין בארץ — ובכל העור למ — אנשים בעלי רמה מוסרית, נבואה, חריצות, מרכות, סדר ואדיבות כילידי גרמניה ו

ומה עם מעט חוש הומור? הנס רוסמן, חיפה

לא בסדר, בגלל...

קראתי ברפורטזיה של יום העצמאות שהאזרה בירושלים לא הייתה בסדר בגלל הרבך תקלה אשר השתנה מאז ימי תש"ח המסופוסים, כנראה יש צורך לחון להחזיר כמה מאות אלפי עולים חדשים לארץ מוצאם (ואני תקוה שאהיה ביניהם), לאחר קריאת דברים כנון, אלה). נוסף לכך אני מקווה שאותה האזרה תחודר לקיפתה כמו שהיתה לפני כואם של העולים החדשים ארצה.

עלי לצייין שאינני מבין העולים המריים ביותר (שלוש שנים בארץ, מזה שנתיים רצופות בשרות צה"ל) אולם נפנעתי עמוק ברנשותי. אני יכול להוריעכם שלצערי הרב אהרול לקנות את ספסי העולם הזה כאם תמשיכו בכיוון זה.

מ.ש., תל-אביב

הקורא מ.ש. מצא בדברים כונה שלא היו תה בהם. הכתבה ציינה עובדה. לא חילקה ציונים לטובה או לרעה.

ה ש ע ר

רותי ישה בטקסי, היא מהירה. זה עתה גמרה את עבודתה במשרד. הבוקר קרה מהו גדול: מוטקה, ידידה מימי הצבא, רמו לה סוף סוף שהוא עומד להגיש לה היום את טבעת האירוסין. הפגישה היא בחמש — בחמש בדיוק.

אולם רותי תחכה לשוא. מוטקה לא יגיע בחמש. הוא לא יגיע בכלל. כי בדרך נדרס על-ידי מכונת משא, אשר נהגה, אליעזר, מהר אף הוא לפגישה חשובה — ליום הולדת בנו. אך את כל זאת אין רותי עדיין יודעת...

מקרה זה בדיוק אינו קורה, כמובן, במציאות. זוהי עלילה של סרט עלילתי של 17 דקות בשם ארבע הסימנים השצולם בשבועיים האחרונים ביזמת משרת התנועה. שמה האמיתי של רותי הוא יהודית הרני, שכלת צה"ל אשר הופעתה משכה את עיני הבמאי כשהוצעה על-ידי אגודת חובבי ההסרטה לתפקיד. הקושי היחיד היה להשיג את החופשות שהיו דרושות לסמלת כדי להפיץ בימים הנבונים בפני המצלמה.

יהודית רותי היא בת 22, חיפאית לידת תל-אביב, שלמדה להיות אחות אך שינתה את דעתה כעבור שנתיים, סיפלה בוכי המלחמה העיורים עד שהתגייסה לצה"ל.

העולם הזה 760

ז'אנר 72

כשקיבלתם לידכם את עריכת העולם הזה, היה הדבר האחד שריתק אותי לעתון זה, אחר שחלתי — מתוך בחילה — לקרוא את העתונים המופיעים בארץ, גישתכם הי' חפשיית לכל הבעיות, בעיות לאומיות וצב-איות בכלל זה.

נדמה היה שהנהגו חברו יחד צעירים אחדים בני הארץ, שידעו לפרוק את עול הטימטום והרשע. גישתכם לצינונות ולשוביניזם איתנה כשל אנשים החושבים באופן חופשי, אנשים שהאדם התעמולתי לא הרסם. את הערבים ראייתם כראות בני-אדם, ולא אויביקט ל"שנאה עזרת, מה שהשתולל "מנהגיניו" ל"שנות מהם משרד 30 שנה. ונדמה היה לי, וזה חשוב מכל, שגישתכם לצבא בכלל, ול-צבא ישראל בפרט, איתנה גישה של — אם לא שיללה מוחלטת — הרי על כל פנים של קבלת רע בלתי-גמגע. נדמה היה שלמדתם לקח מהמלחמה ביננו לבין הערבים. ואולי מטעה אותי זכרוני?

והנה לאט לאט, אבל בהתמדה, חדלתם להילחם במשטר הקיים (פרט לטשט הנוגע לבשרכם במישרין: היחס לעתונות החפ"שית), מצאתם לכם תחליף לא אכזב: טע'נות אל הכלל, תחליף אשר בו אפשר להר"ליך שולל עוררים, וכן בכל השטחים או ברו"בים "הודקנתם" משך שנתיים בעשרים שנה לפחות ובגליון האחרון, שבה לאל, אנו מו"צאים ריפורטזיה בעלת רמה מקצועית ראו"יה לשבח, המרימה את הצבא, בחור שכזה, על נס.

ברובו של עולם: התמונה "רצח בעי-י"מ"! כיצד מרשה לכם המצפון לפרסם — ומחון התפעלות — זועה כזאת? הרי מ"בשרכם חזיתם את התוצאות! הכבר שכח"תם? כל כך מהר? המש הספרות על הטנקים, האמנם הן נוטעות הרגשת בחוון? ומדוע מלאו את לבי פחד נורא. שהפעם יקודמת נעשייתי נכה, ובפעם הבאה אהרג? האין זה תפקידכם לעשות כל אשר בידכם על מנת למנוע "סיבוב שני" זה?"

כך כותב לי הקורא אריה לבנה, נכה מל"תמת העצמאות, מרמת-גן. הוא היה צודק בהחלט לוא באמת היינו מהללים את ה"רצה בעיניים" כדבר יפה. אולם הדבר לא היה כך. להיפך, העולם הזה היה העתון היחיד שהרים את קולו ונגד הפיכת יום העצמאות ליום הצבא גרידא, נגד האשליה שהעצמאות תלויה ברובים ובטנקים, במקום בעמל ובו"יצירה. הוא כתב: "יום העצמאות היה יומו הגדול של צה"ל. בצדק... אולם יום העצמ"אות היה פגום מפני שהיה רק יום הצבא... העצמאות כרוכה לא רק ברגלו הצועדת של החייל..."

הטולט הזה לא נדבק מעולם בתסביך ה-מיליטריסטי, הממכוון ליצור בארץ פולחן צבאי בנוסח אירופי, פולחן הור למסורות הטובות של ההגנה וצבא-ההגנה ולרוחם של מיטב החיילים הקרבים של אז. הוא לא יכרות שלום עם השוביניזם בכל צורה ש"היא. אולם העולם הזה לא יידבק גם בתסביך ההפוך, האנטי צבאי בכל מחיר. היחס לצבא צריך להיות נורמלי: יחס של ציבור בעל חוש ביקורת מפותח אל כוח מזויני מקצו"ע, שתפקידו מוגדר ויחיד: להגן על גבוי"לות הארץ מפני התקפה מן החוץ.

לצורך זה אין צה"ל זקוק "לרצה בעי-ניים", הוא זקוק לאהבה בלב.

*** פתגם אירופי, ספוג תכמת הדרות, אומר: "יכול אתה להכריח את הסוס לגשת אל נהר, אך אינך יכול להכריח אותו לשחות!" פתגם זה מוכיח עתה שוב את תבונתו — ודווקא על פני המים. כאשר החלה מערכת הדיכוי הגדולה נגד הימאים, מלאו העתונים ניתושים על סיכויי

אורי אבנרי